

D E C I Z I E

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către Ermolic-Dmitrieva Nina și avocatul Cimpoi Ruslan, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plăcintă Alexandra și Dalla Torre Andrea împotriva Ninei Ermolic-Dmitrieva cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți, partajarea cu atribuirea casei în proprietate exclusivă în schimbul sultei, evacuarea pîrîtei împreună cu bunurile și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 august 2014, prin care s-a restituit ca tardiv apelul declarat de către Ermolic-Dmitrieva Nina

c o n s t a t ă

La 04 octombrie 2011 Plăcintă Alexandra și Dalla Torre Andrea au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Ermolic-Dmitrieva cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți, partajarea în natură a bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

În motivarea acțiunii Plăcintă Alexandra și Dalla Torre Andrea au indicat că din extrasul Registrului bunurilor imobile rezultă că bunurile imobile nr. cadastrale 0100208273.01 și 0100208273.02 aparțin cu drept de proprietate: 1/9 cotă-parte ideală Alexandrei Plăcintă în temeiul contractului de schimb nr. 6093 din 14 august 2008, 2/3 cote-părți ideale lui Dalla Torre Andrea în temeiul contractului de schimb nr. 1014 din 20 februarie 2008 și 1/9 cotă-parte ideală în temeiul contractului de schimb nr. 1568 din 14 martie 2008, iar 1/9 cotă-parte ideală Ninei Ermolic-Dmitrieva în temeiul contractului de moștenitor nr. 1-864 din 25 iulie 1987 și încheierea Judecătoriei raionului Lenin nr. 0 din 27 iulie 1989.

Bunurile imobile nr. cadastrale 0100208273.01 și 0100208273.02 le aparțin cu drept de proprietate pe cote-părți ideale.

Invocă că nu pot intra în curtea comună și poarta la intrare este mereu închisă.

Au fost mai multe tentative de a intra în curtea comună, de a efectua reparații, însă pîrîta le-a interzis și s-a comportat agresiv amenințându-i cu cuțitul.

Comportamentul agresiv al Ninei Ermolic-Dmitrieva durează de cîțiva ani obstrucționînd dreptul lor de acces la proprietatea privată.

Prin adresa din 20 noiembrie 2010 Dalla Torre Andrea a propus Ninei Ermolic-Dmitrieva înstrăinarea 1/9 cotă-parte ce îi aparține la prețul de 1500 Euro pentru 1m.p., însă nu a primit răspuns.

La 02 august 2011 s-au adresat Ninei Ermolic-Dmitrieva solicitînd împărțirea proprietății deținute pe cote-părți cu atribuirea lor 1/9 cotă-parte ce aparține pîrtei din bunurile imobile amplasate în str. Tighina, 19, mun. Chișinău contra sumei de 37000 Euro, însă nu au primit răspuns.

Cer Plăcintă Alexandra și Dalla Torre Andrea încetarea proprietății comune pe cote-părți a casei de locuit individuale cu suprafața totală de 141,4 m.p., nr. cadastral 0100208273.01, casei de locuit individuale cu suprafața totală de 36,3 m.p., nr. cadastral 0100208273.02 amplasate în str. Tighina, 19, mun. Chișinău, partajarea în natură a bunurilor imobile și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin procura din 28 mai 2011 Plăcintă Alexandra a fost împuternicită de Dalla Torre Andrea să acționeze cu dreptul de a administra bunurile, reprezenta în toate organele de stat și administrative, inclusiv la notari, avocați etc. (f.d. 15-17).

Prin procurile din 25 octombrie 2011 Dumitru Harea a fost împuternicit de Plăcintă Alexandra, ultima acționînd și în interesele Dalla Torre Andrea să acționeze în interesele lor cu dreptul de a semna și depune cereri, a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, a modifica temeiul sau obiectul acțiunii etc. (f.d. 20,21).

Prin mandatele nr. 0035246 și 0035247 din 23 noiembrie 2011 avocatul Dumitru Harea a fost împuternicit de Plăcintă Alexandra, ultima acționînd și în interesele Dalla Torre Andrea să le reprezinte interesele în instanțele de judecată, cu dreptul de a exercita toate actele procedurale (f.d.19, 19a).

La 24 octombrie 2012 avocatul Dumitru Harea a depus în interesele Alexandrei Plăcintă și Dalla Torre Andrea cerere de modificare a temeiului și obiectului acțiunii, solicitînd încetarea proprietății comune pe cote-părți, partajarea cu atribuirea în proprietate exclusivă reclamanților bunul imobil în schimbul sulte acordate pîrtei, evacuarea acestuia împreună cu bunurile din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 47-48).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 mai 2014 s-a admis acțiunea Alexandrei Plăcintă și Dalla Torre Andrea.

S-a partajat casa de locuit cu suprafața totală de 141,4 m.p., nr. cadastral 0100208273.01 și casa de locuit cu suprafața totală de 36,3 m.p., nr. cadastral 0100208273.02 amplasate în str. Tighina, 19, mun. Chișinău.

S-a atribuit Alexandrei Plăcintă 1/8 cotă-parte și lui Dalla Torre Andrea 7/8 cote-părți din bunurile imobile respective.

S-a încasat de la Alexandra Plăcintă și Dalla Torre Andrea în beneficiul Ninei Ermolic-Dmitrieva sulta în mărime de 25000 Euro pentru 1/9 cota-parte deținută în bunurile imobile amplasate în str. Tighina, 19, mun. Chișinău (f.d. 125).

La 23 iunie 2014 Ermolic-Dmitrieva Nina a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 mai 2014 (f.d. 129).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 06 august 2014 a restituit ca tardiv apelul declarat de către Ermolic-Dmitrieva Nina (f.d.133-135).

Prin mandatele nr. 011361 din 20 septembrie 2013 și nr. 0267977 din 23 iunie 2014 avocatul Cimpoi Ruslan a fost împuternicit de Ermolic-Dmitrieva Nina să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată, cu dreptul de a semna și depune cererea, de a ataca hotărîrea judecătorească etc. (f.d. 137, 141).

La 06 noiembrie 2014 Ermolic-Dmitrieva Nina și avocatul Cimpoi Ruslan au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 august 2014,

solicitînd repunerea recursului în termen, admiterea recursului, casarea încheierii și remiterea pricinii în instanța de apel pentru examinare în fond (f.d. 142-143).

În motivarea recursului Ermolic-Dmitrieva Nina și avocatul Cimpoi Ruslan au invocat că încheierea instanței de apel o consideră ilegală, fiind emisă cu încălcarea normelor procedurale, deoarece nu au fost citați, s-a încălcat principiile nemijlocirii, oralității, contradictorialității și a dreptului la un proces echitabil.

Dispozitivul hotărîrii primei instanțe din 16 mai 2014 l-a recepționat la 20 iunie 2014 prin intermediul Oficiului Poștal.

Consideră eronate concluziile instanței de apel privind omiterea termenului de depunere a apelului, deoarece pînă la data recepționării dispozitivului hotărîrii nu putea cunoaște despre existența hotărîrii și era în imposibilitate obiectivă să exercite calea de atac apelul.

Concluziile instanței de apel că nu a solicitat repunerea în termen a apelului la fel o consideră eronată, deoarece cerința privind repunerea nu trebuie neapărat să fie exprimată expres în cuprinsul cerințelor apelului și că aceasta rezultă din cuprinsul cererii prin indicarea faptului că nu a fost citată legal, că dispozitivul l-a recepționat la 20 iunie 2014 și astfel pentru ea termenul începe a curge anume de la data recepționării dispozitivului hotărîrii.

Au mai indicat că la 24 octombrie 2012 examinarea pricinii civile nominalizate a fost suspendată pînă la efectuarea expertizei dispuse de instanța de judecată la cererea reclamantilor și că părțile urmau a fi citate legal la reluarea procesului.

Invocă că au fost încălcate drepturile recurente la un proces echitabil, principiul nemijlocirii și oralității în dezbaterile judiciare, contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale.

Solicită repunerea în termen de declarare a recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 august 2014 invocînd că a aflat despre aceasta la 29 octombrie 2014.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul ca fiind depus tardiv în lipsa părților și fără citarea lor.

La 21 august 2014 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților încheierea din 06 august 2014 (f.d.136).

La materialele dosarului nu sunt date despre recepționarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 august 2014 de către Ermolic-Dmitrieva Nina.

Așadar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 06 noiembrie 2014 împotriva încheierii din 06 august 2014 este declarat în termen, deoarece avocatul Cimpoi Ruslan a luat cunoștință cu materialele dosarului la 29 octombrie 2014 (f.d. 138).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră

că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că la 04 octombrie 2011 Plăcintă Alexandra și Dalla Torre Andrea au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Ermolic-Dmitrieva cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți, partajarea în natură a bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

La 24 octombrie 2012 avocatul Dumitru Harea a depus în interesele Alexandrei Plăcintă și Dalla Torre Andrea cerere de modificare a temeiului și obiectului acțiunii cerînd încetarea proprietății comune pe cote-părți, partajarea cu atribuirea în proprietate exclusivă reclamanților bunul imobil în schimbul sulte acordate pîrîtei, evacuarea acesteia împreună cu bunurile ei din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 47-48).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 mai 2014 s-a admis acțiunea Alexandrei Plăcintă și Dalla Torre Andrea (f.d. 125).

La 23 iunie 2014 Ermolic-Dmitrieva Nina a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 mai 2014 fără a solicita repunerea în termen (f.d. 129).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 06 august 2014 a restituit ca tardiv apelul declarat de către Ermolic-Dmitrieva Nina (f.d.133-135).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Contrar acestor prevederi legale, Ermolic-Dmitrieva Nina a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 mai 2014 la 23 iunie 2014, fără a solicita repunerea în termen (f.d. 129).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Curtea de Apel Chișinău a respectat normele de drept procedural enunțate și legitim a restituit apelul ca tardiv.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în hotărârile Istrate, Melnic, Ceachir și Pîrnău contra Republicii Moldova din 13 iunie 2006, 14 noiembrie 2006, 15 ianuarie 2008 și 31 ianuarie 2012 a constatat că instanțele judecătorești naționale prin admiterea spre examinare a unei cereri de apel/recurs depuse peste termenul limită au încălcat principiul securității raporturilor juridice.

Alegațiile Ninei Ermolic-Dmitrieva și avocatului Cimpoi Ruslan că încheierea instanței de apel este ilegală, neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor procedurale, deoarece nu au fost citați fiind încălcate principiile nemijlocirii, oralității, contradictorialității și a dreptului la un proces echitabil nu pot fi reținute din următoarele motive.

În conformitate cu art. 376 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

Rolul instanței de apel se afișează pînă la ședința de judecată.

În conformitate cu art. 168 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată introdusă în instanță se repartizează, în termen de 24 de ore, judecătorului sau, după caz, completului de judecată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art.171 alin.(1).

Articolul 171 alin.(1) Codul de procedură civilă reglementează cazurile în care prima instanță restituie cererea de chemare în judecată, iar art. 369 alin. (1) prevede cazurile în care instanța de apel restituie cererea de apel.

Așadar, instanța de apel în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă este obligată să restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

Prin urmare, nu era necesară citarea părților în ședință de judecată pentru a decide restituirea apelului declarat peste termen, în cazul în care repunerea în termen nu a fost solicitată de apelant.

Argumentele Ninei Ermolic-Dmitrieva și avocatului Cimpoi Ruslan că sunt eronate concluziile instanței de apel privind omiterea termenului de depunere a apelului, că dispozitivul hotărîrii l-a recepționat la 20 iunie 2014 și termenul începe a curge de la această data, deoarece pînă la recepționarea dispozitivului hotărîrii nu cunoaștea despre existența hotărîrii și era în imposibilitate obiectivă să exercite calea de atac apelul, că cerința privind repunerea nu trebuie neapărat să fie exprimată expres și că aceasta rezultă din cuprinsul cererii prin indicarea faptului că nu a fost citată legal nu pot fi reținute din următoarele motive.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

Așadar, norma legală enunțată expres prevede că partea care a omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură este în drept să solicite repunerea în termen printr-o cerere.

În lipsa unei atare cereri instanța de apel nu este în drept din oficiu să soluționeze problema privind repunerea în termen.

Or, în conformitate cu art. 26 alin. (3) și art. 27 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează

condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Altfel, în cazul repunerii cererii de apel în termen din oficiu instanța de apel ar încalca principiul egalității în drepturi prin aplicarea unui tratament diferențiat fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă.

Argumentele că prima instanță a examinat pricina și a pronunțat dispozitivul hotărîrii în lipsa pîrîtei fiindu-i încălcate drepturile acesteia la fel nu pot fi reținute.

În buletinul de identitate a Ninei Ermolic-Dmitrieva este indicată adresa de domiciliu str. Tighina, 19, mun Chișinău (f.d. 14).

La materialele dosarului este avizul de recepție semnat de Nina Ermolic-Dmitrieva care confirmă că este înștiințată despre ședința de judecată din 24 octombrie 2012 și avizul de recepție a citației pentru ședința de judecată din 17 septembrie 2013 (f.d. 46, 59).

În ședința de judecată din 17 septembrie 2013 Nina Ermolic-Dmitrieva a participat personal (f.d. 61).

În conformitate cu art. 100 alin. (3) Codul de procedură civilă, în cazul amînării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amînată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

În conformitate cu art. 102 alin. (4¹) Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, Nina Ermolic-Dmitrieva nu a manifestat interes de soarta dosarului și nu a solicitat instanței de apel repunerea apelului în termen.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că Curtea de Apel Chișinău a emis o încheiere legală și temeuri de casare a acesteia nu sunt, iar argumentele invocate de Ermolic-Dmitrieva Nina și avocatul Cimpoi Ruslan în cererea de recurs poartă caracter declarativ, se combat cu actele pricinii și normele de procedură ce reglementează termenul de depunere a apelului împotriva hotărîrilor emise în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Ermolic-Dmitrieva Nina și avocatul Cimpoi Ruslan.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 august 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plăcintă Alexandra și Dalla Torre Andrea împotriva Ninei Ermolic-Dmitrieva cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți, partajarea cu atribuirea casei în proprietate exclusivă în schimbul sultei, evacuarea pîrîtei împreună cu bunurile și compensarea cheltuielilor de judecată, prin care s-a restituit ca tardiv apelul declarat de către Ermolic-Dmitrieva Nina.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan